

Dr. KARL BIRNBAUM, *Handwörterbuch der Medizinischen Psychologie*. Unter Mitarbeit von Fachgenossen, herausgegeben von THIEME, Leipzig, 1930. Prijs: 46 M., geb. 48 M.

Het kan niet van een Ref. gevergd worden, dat hij van a tot z een woordenboek doorleest, dat met „Aberglauben” begint en met „Zwillinge” eindigt. Ik heb mij dus beperkt tot steekproeven om daaruit een oordeel te putten over geest en inhoud van dit werk.

Wat is de bedoeling van BIRNBAUM en zijn medewerkers, waaronder hoogst bekwame medisch geschoolde psychologen of psychologisch georiënteerde artsen, geweest? Deze: toe te lichten, wat men onder medische psychologie verstaat. Dit is niet zoo gemakkelijk te zeggen, maar alles, wat er bij behoort, zou gerangschikt kunnen worden in en onder twee bepaalde groepen: 1° het psychologische principe in de geneeskunde en 2° het medische principe in de psychologie. Deze beide grondprincipes gaan van een hooger gezichtspunt uit in elkaar over. Dit beantwoordt aan de nauwe banden tusschen lichamelijk-biologische en geestelijk-psychische verschijnselen; aan het onoplosbaar verband tusschen lichaams- en psychische sfeer in het algemeen en de psychophysische eenheid van het meest centrale verschijnsel van alle medische psychologie, de menschelijke persoonlijkheid.

Men kan nu de vraag stellen, of er aan zulk een werk, waarin vaak moeilijke onderwerpen behandeld worden, behoefte was en of de tijd er rijp voor was. Beide vragen kunnen met eenige reserve bevestigend beantwoord worden. Het aantal artsen, dat psychologisch georiënteerd is, neemt steeds toe en in verschillende universiteitsclinieken wordt het onderwijs in de psychiatrie in psychologische richting gegeven. Dat men nu een boek heeft, dat als alleszins betrouwbare gids kan dienen voor verschillende meer of minder actueele vraagstukken, is zeker van groot gewicht. Maar men komt uiteraard niet verder dan de oppervlakte, wie meer wil weten omtrent deze vraagstukken, raadplege de literatuur, die bij elk hoofdstuk gegeven wordt, waarbij, tegen de gewoonte in Duitschland, gelukkig alleen de voornaamste wordt genoemd.

Natuurlijk kleven er aan een werk als dit allerlei gebreken, de een schrijver heeft zich misschien het best gehouden aan de gemaakte afspraak en in enkele trekken de hoofdpunten van het vraagstuk aangegeven, de ander is gaan uitweiden en gaf dan uiteraard, omdat het voor een woordenboek bestemd was, veel te veel. Toch komt dit laatste niet zoo vaak voor, wij zijn van onze oostelijke naburen trouwens gewend, dat zij zich aan voorschriften houden, en ook in dit opzicht kan een werk als dit voorbeeldig genoemd worden.

Het terrein, dat hier behandeld wordt, en de themata, die van de klinische geneeskunde en neurologie reiken tot aan de sociale en cultuurwetenschappen, vragen steeds meer belangstelling. Om deze te bevredigen kan een werk als dit woordenboek, dat toch weer heel iets anders is dan een woordentolk, uitnemende diensten bewijzen.